

Dünü ve Bugünüyle Eğitime Sosyolojik Bir Bakış

İbrahim KURT¹, Ramazan ÇAKIR²

ÖZ

Bu araştırmanın amacı Türk toplumunda eğitime dönük algıdaki değişimi belirlemektir. Araştırma betimsel tarama modelinde yürütülmüş nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu dokuz farklı ilin kırsalında yaşayan 231 birey oluşturmaktadır. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen bir açık uçlu sorunun yer aldığı görüş toplama formu kullanılarak toplanmıştır. Toplanan nitel veriler üzerinde doküman incelemesi yöntemi uygulanmış ve şu sonuçlara erişilmiştir: Bireyler açısından illere göre fikirlerin yoğunlaştığı temalar farklılık gösterse de genel itibarıyla eski ve yeni diye adlandırdıkları eğitim sistemini hayata bakış açılarıyla karşılaştırmışlardır. *‘Önceden okul sayısı azdı, öğretmen bulmak zordu, kız çocukları okutulmuyordu, defter kitap almak zordu, okumak şimdiki kadar kolay değildi ama günümüzde öğretmenler, okullar ve öğrenciler çoğaldı ve veliler artık kız-erkek çocuklarını okula gönderiyorlar.’* İmkânların genişlemesi ve teknolojinin ilerlemesiyle günümüzde nitelik ve nicelik bakımından eğitimde ciddi bir farkın ortaya çıktığı görülmektedir. Köyde yaşayan bireylerin yaşlarının otuz ve üzeri olması kendi zamanlarında aldıkları eğitimi ve imkânları, günümüzdeki eğitim imkânlarıyla karşılaştırmayı sağlamıştır. Bunun yanında, eskiye nazaran olumsuzluklar olarak, öğrencilerin saygı konusunda problemler yaşadığı, günümüzde insanların birbirleriyle iletişim içinde olmadığını, sosyalliğin azaldığını ve eğitimin seviyesinin eskiye göre düştüğünün belirtildiği de görülmektedir.

Anahtar kelimeler: toplum, eğitim, eğitimde değişim, eğitim algısı

A Sociological Glance at Education From Past to Present

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the change in perception towards education in Turkish society. This research is a qualitative study and carried out in descriptive screening model. The study group of this research composes of 231 individuals living in rural areas in nine different provinces. Research data was collected using an open-ended question form which was developed by researchers. Document analysis method has been applied on collected qualitative data and following results found out: Though concentrations of ideas vary in point of individuals in provinces, in general they compared education system, which they called the old and new according to their perspectives. *‘Before the numbers of schools and teachers were scarce, girls were not sent schools. To buy school supplies were difficult; studying was not as easy as today. But now numbers of schools and students increased, and parents send their children (boys-girls) to schools already.’* It can be seen that today’s biggest difference emerged with the progress of technology and expansion of opportunities. Individuals whose ages thirty and above had opportunities to compare the facilities and training they had received in their own time and with the current situation and observation. In addition, compared to the past, students have problems in terms of respect and relations, although it was better before now they

¹ Yrd. Doç. Dr., Mevlana Üniversitesi, Konya, Türkiye, ikurt@mevlana.edu.tr

² Yrd. Doç. Dr., Mevlana Üniversitesi, Konya, Türkiye, rcakir@mevlana.edu.tr

have less communication, the indication of decrease of sociality and level of education can be seen.

Keywords: society, changes in education, the perception of education

GİRİŞ

Eğitimdeki değişime bütüncül bakıldığında, eğitimin dünü ve bugünü arasında sayısal veriler ve kalite açısından görülebilir farklılıkların olması gerekir. Değişme tek başına olumlu ya da olumsuz bir anlam taşımaz. Eğitim uzun soluklu ve emek isteyen bir süreçtir. Uzun eğitim sürecinde; toplumsal, ekonomik ve siyasi faktörler değişmeyi, planlı ve plansız olarak tetikler. “Her yenileşme, yeni bilgilerin keşfedilmesiyle başlamakta, araştırma, gelişme, yayılma ve adaptasyon aşamalarından geçerek kurumsallaşmaktadır. Eğitimdeki yenileşmeler üzerinde yapılan araştırmaların sonuçları, eğitimle ilgili yapılacak yenileşmelerin süreçleri sonuçlarına çeşitli faktörlerin (ekonomik, psikolojik, sosyolojik, siyasal vb.) etkilerinin olabileceği unutulmamalıdır.”(Taş, 2007:185).

Değişim, sözlükte: “Bir zaman dilimi içindeki değişikliklerin bütünü” olarak karşımıza çıkar (TDK,1988:588). Türkçe Sözlükte: “Belirli bir süreç içinde yer alan değişikliklerin tümü” olarak benzer bir anlatımla karşılıyoruz (Püsküllüoğlu,1995:426). Başaran ise değişimi, “bir bütünün öğelerinde, öğelerin birbiri ile ilişkilerinde öncekine göre nicelik ve nitelikçe gözlenebilir bir ayrılığın olmasıdır” (Başaran,1992) şeklinde tanımlar. Taş’a göre ise değişim: “Belirli bir sürede bir şeyde gözlenen farklılaşma, değişme olarak adlandırılmaktadır (Taş, 2007:184). Değişimde; süreç, nicelikçe ve nitelikçe gözlenebilen ve kaydedilen bir öğedir. Ayrıca, değişimde öğelerin olumlu-olumsuz ilişkileri aranır.

Son yıllarda değişme yerine, yenileşme de kullanılmaktadır. Yenileşme, önceden planlanmış belirli bir değişmedir. Yenileşme, bir rastlantıdan çok istenmiş ve planlanmış bir harekettir. Değişme, kendiliğinden oluşabileceği gibi amaçlı ve planlı da olabilir. Toplumun genelinde başlayan bir değişme toplumun en küçük yapı taşı olan bireyi de etkisi altına almaktadır (Delpont,2009). Toplum tarafından algılanan değişme toplumun bireylerine huzur, güven veriyor ve kaygı yaşatmıyorsa, değişime toplumun daha çok adapte olduğu görülmektedir (Brown & Fräsera, 2009). Toplumun değişimin farkında olması veya yapılan değişikliklerin topluma bilgilendirilme açısından sunulması oldukça önemlidir(Gür ve Çoşkun, 2011).

Değişme ve yenileşmede, nicelik ve nitelik vardır. Yenileşme ve değişimin temelinde “eğitim” yatmaktadır. Eğitimde değişim, okul öncesi ile başlar orta, lise ve yükseköğretimle devam eder. Eğitimdeki olumlu değişim kalkınmayı ve refah düzeyini dikey olarak etkiler. Bu araştırmanın öncelikli amacı dünün ve bugünün eğitimi arasında anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya çıkarmaktır. Fark varsa; halkın bakış açısıyla, çıkış nedenlerine ait bireylerin görüşlerini belirlemektir. Diğer bir anlamda, süreç içerisinde Türk toplumunda eğitime dönük algıda nasıl bir değişimin ortaya çıktığı somutlaştırılmaya çalışılmıştır. Ayrıca değişimin olumlu ve olumsuz olarak nitelendirilebilecek taraflarının nasıl

algılandığı toplumun bakış açısıyla değerlendirilmesi önemli olacaktır. Değişim kavramı yöneldiği taraf ve durum göre, önceki halden farklılıklar görülmesi olarak düşünülebilir.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu araştırma, betimsel tarama modelinde yürütülmüş nitel bir çalışmadır. Var olan bir durumu geçmişteki hali ve günümüzdeki şekli ile çeşitli boyutları ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlar tarama modelleri olarak adlandırılır (Karasar, 2000). Araştırmanın nitel olarak yapılabildiği betimsel tarama modeli ile yürütülmesi, algıların nasıl ve ne kadar ve nerede değiştiğinin farkını ortaya çıkarmak içindir.

Çalışma Grubu

Çalışmada, otuz yaş ve üstü köylerde(kırsal kesimde) yaşayan bireylerin, eğitimin dününe ve bugününe ait düşüncelerini betimlemeye çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Afyon, Aksaray, Ardahan, Aydın, Çankırı, Eskişehir, Hatay, İzmir, Konya illerine bağlı köylerde yaşayan 231 birey oluşturmaktadır. Bu bireylerin 9(5k-4e)'u Afyon, 18(13k-5e)'i Aksaray, 10(4k-6e)'Ardahan, 11(6k-5e)'i Aydın, 4(3k-1e)'ü Çankırı, 11(2k-9e)'i Eskişehir, 9(4k-5e)'u Hatay, 21(10k-11e)'i İzmir, 111(65k-46e)'i Konya'da yaşamaktadır. Bu çalışmada Konya merkez kabul edilmiş ve etrafındaki Aksaray, Afyon, Eskişehir gibi illerle desteklenmiştir. Batı da İzmir, doğu da Ardahan ve ayrıca farklı medeniyetlerin ve dinlerin buluşma noktası olan Hatay örneklem grubu olarak seçilmiştir. Birkaç noktadan Türk eğitim sistemindeki değişimin "zaman içinde" nasıl algılandığı incelenmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen ve bir açık uçlu sorudan oluşmakta olan bir görüş belirleme formu kullanılmıştır. Araştırma sorusu yazılırken araştırmanın amacı göz önünde bulundurulmuştur. Daha sonra araştırma sorusu soru maddesinin kökü ve iadesi açısından bir ölçme değerlendirme uzmanına incelenilerek son hali verilmiştir. Bireylere yöneltilen soru bulgular kısmında analizlerden önce verilmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen nitel veriler, betimsel analiz çerçevesinde tek tek incelenmiş, örnekler yardımıyla bireylerin kendi öğrenci oldukları zamanla şimdiki zaman arasında eğitime ilişkin düşünceleri analiz edilmiştir. İnceleme sırasında genel bir bakış açısı ve yaklaşım alınmamış, araştırmaya katılan bireylerin yerleşim yerleri baz alınarak gruplamalar yapılmıştır. Bu çerçevede il il gruplanarak, her bir ilin kırsalında, genelde il merkezi dışında yaşayan bireylerin algılamaları aynı yerleşim birimlerinde yaşayan bireylerin gruplamaları olarak yapılmıştır. Analiz sürecinde birey görüşleri daha önceden belirlenmiş kategorilere göre değil, birey görüşlerine göre oluşan doğal kategoriler çerçevesinde inceleme yapılmıştır.

Böylece araştırmadaki her bir il için genel bir bakış açısı ve maddeler oluşmuş, sonrasında diğer illerle karşılaştırılabilecek kriterler elde edilmiştir.

BULGULAR

Bireylere görüş belirleme formunda tek bir soru olan “Eski dönem ve bugün arasında eğitim ile ilgili farklılıklar var mıdır? Nelerdir? Varsa bu farklılaşmanın nedeni ne olabilir?” sorusu sorulmuş ve bireylerden alınan cevaplar sırasıyla her bir il için hazırlanan tablolarda özetlenmiştir.

Tablo 1’de, Afyonkarahisar ilinin İscehisar ilçesine bağlı Doğanlar köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 1. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında Doğanlar köyünde yaşayan bireylerin görüşleri

Görüş	Cinsiyet Top			Yaş Grupları					
	Kadın	Erkek	Afyon	30-40	40-50	50-60	60-70	70’ ve üzeri	Belirtmeyen
Eskiden erkekler köy işlerinde çalıştıkları için okutulmazlardı. Artık herkes okumaya başlasın. Gençlerimiz şimdi daha girişimci ve üretken. Eski eğitim ile yeni çok farklı. Şimdi kızları erkekler gibi okutuluyor.	2		2			1	1		1
Bizim zamanımız da eğitim zayıftı. Artık gelişti bunun sebebi de televizyon ve bilgisayarlardır. Şimdi eğitim kurumları her yerde ve her seviye de mevcut. Farklılığın sebebi ise devletin her yere okul açması, neslin akıllı olması, eğitime önem vermesidir.	1	2	3	1	1	1			
Eğitim çocuğun okulda gördüğünü eve gelip tekrar etmesi öğretmenine ve büyüklerine saygılı olmasıdır.		1	1						1
Eğitime eski değer verilmiyor. Şimdi ki çocuklar toplum içinde nasıl davranılması gerektiğini bilmiyorlar. Eskiden eğitim daha iyiydi. Küçükler büyüklerine saygı duyarlardı ve nasihatlerini dinlerlerdi	2	1	3	1					1
Toplam	5	4	9						

Tablo 1 incelendiğinde, Doğanlar köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişiminde kendi zamanları ile şu anki eğitimin farklı olduğu görülmektedir.

Bireylerin bir bölümü daha önce eğitimin zayıf olduğunu, günümüzde geliştiğini, yeni okulların açmasıyla; eğitime önem verildiğini ve teknolojinin geliştiğini söylemektedirler. Eğitimde olumlu değişimler olarak; kız çocuklarının da günümüzde okula gittiğini, televizyon ve bilgisayarların yaygın kullanıldığını, eğitim kurumlarının nitelik ve nicelik olarak arttığını, yeni neslin akıllı olduğunu ve eğitime önem verildiğini belirtmektedirler. Doğanlar köyündeki bireylerin bir bölümü de eğitimdeki olumsuz değişimler olarak; eskisi gibi eğitim verilmediği, yeni neslin davranış problemleri olduğunu, küçüklerin büyüklere saygılı olma konusunda duyarlılıklarının azaldığını söylemektedirler.

Genel olarak, değerler açısından çeşitli davranış problemleri ortaya çıksa da; okul sayısının artması, eğitimin güçlenmesi ve teknolojinin katkısıyla, insanların kendi zamanlarından bugüne eğitime daha çok olumlu yönde bir değişim olduğu izlenimini bizlere vermektedir.

Tablo 2’de, Aksaray ilinin merkeze bağlı Ulukışla köyündeki ve Gülağaç ilçesine bağlı Demirci köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 2. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında Ulukışla ve Demirci köyündeki yaşayan bireylerin görüşleri

Görüş	Cinsiyet Top			Yaş Grupları					
	Kadın	Erkek	Aksaray	30-40	40-50	50-60	60-70	70 ve üzeri	Belirtmeyen
Eskiden siyah önlük vardı. Şimdi mavi önlükler hatta merkezde formalar dahi var.	1	1						1	
Eskiden meslek sahibi olmak kolaydı. Lise mezunları meslek sahibi olabiliyord Şu an üniversite mezunları bile meslek sahibi olamıyor.	1	1						1	
Eskiden imkânlar sınırlıydı ve insanlar bilinçsizdi. Şu an imkânlar arttı ve insanlar eğitimin değerini anlamaya başladı.	2	2		1	1				
Eskiden eğitim sistemi çok değişmezdi. Şu an neredeyse her sene değişiyor. Artık bir sisteme karar verilmeli.	1	1		1					
Eskiden veliler çocuklarını okula götürdükleri zaman öğretmene, “Eti seni kemiği benim.” Derlerdi. Şimdi ise öğretmenler öğrencilerine bağırarak zaman veliler tepki gösteriyor.		1	1	1					

Fark vardır. Eskiden bilgiler çok değişmiyordu. Yeni teknolojiler ile eski bilgilerin yanlış olduğu ortaya çıktı. Şimdi bilgiler çok fazla değişiyor.	2	1	3	1	2
Var, engellilere iş imkânı tanıdılar. Bizim zamanımızda her yıl beş altı öğretmen değiştirirdik. Eskiden eğitim imkânı kısıtlıydı.		1	1		1
Eğitim daha iyi, yokluk yok. İmkânlar arttı. Okumayan insan çoktu eskiden, kızların önü açıldı. Herkes bilinçli artık. Ama eğitimde kalite düştü.	6		6	3	3
İlkokul ve lise zamanında disiplin vardı. Şimdi öğrencilerle arkadaş olmak zorundasın. Ve bu da çocuklarda şımarıklık oluşturuyor. Öğretmen şimdi rehber konumunda. Disiplin olmayınca eğitim seviyesi düştü. Öğretmenlere saygısızlık arttı. Sebebi ise neslin gerekli terbiyeyi almaması.	1	2	3		3
Toplam	14	5	19		

Tablo 2 incelendiğinde, Ulukışla köyünün ve Demirci köyündeki bireylerin bir bölümü; eğitimin, maddi imkânların artmasıyla daha da geliştiğini, okuyan insan sayısının arttığını ve kızların da önünün açıldığını belirtmektedirler. Bireylerden bazıları teknolojik gelişmelere, bilginin değişimine; eğitimde disiplinin zayıfladığına ve yeni neslin terbiye alamadığına dikkat çekmektedirler.

Genel olarak kırsalda yaşayan bireylerin, maddi imkânların arttığını, okula giden sayısında büyük artış olduğunu, kızların da artık okula gönderildiğini ve bilinçli insanların çoğaldığını ama bunun yanında disiplin problemlerinin ortaya çıktığını gözlemlemekteyiz. İnsanların kendi zamanlarından bugüne eğitimde daha çok olumlu yönde bir değişim olduğunu yalnız eğitimde kalitenin ve saygının azaldığını söyleyebiliriz.

Tablo 3’de, Ardahan ilinin Göle ilçesine bağlı Bellitepe köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 3. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında Bellitepe'de yaşayan bireylerin görüşleri

Görüş	Cinsiyet Top			Yaş Grupları					
	Kadın	Erkek	Ardahan	30-40	40-50	50-60	60-70	70' ve üzeri	Belirtmeyen
Eskiden eğitim olanakları kısıtlıydı . Öğretmen olduğu halde okul yoktu. Köy odalarında eğitim gördük. Köyün bir odasında 1.,2.,3. sınıflar diğer odada 4., 5. sınıflar okurdu. Başarılı olduğumuz halde okutmadılar. Öğretmenler yerine eğitmenler vardı. Şu an eğitim olanakları çok arttı.	1	2	3						3
Eskiden maddi imkânlarımız kısıtlıydı. Kız çocuklarımızı okutamıyorduk. Şimdi benim kızım okuyor. Eskiden kitap fiyatları pahalıyken şimdi devlet kitap, mont dâhil tüm ihtiyaçlarını karşılıyorlar.	1	1	2						1
Çocuklarımızı okutmak isterdik fakat çocu sayımızın fazlalığı ve maddi sıkıntılardan dolayı okutamadık. Şimdi imkânlar var am öğretmenlere karşı saygı ve sevgi kalmamı	3	3	6						6
Eskiden imkânlar kısıtlıydı, çocuklar çok şanssızdı. Defter kitapları dahi yoktu. Önlükleri ayakkabıları yama yapar giydirirdik. Şimdi ki çocuklar beğeniyorlar.			1						1
Toplam	5	6	11						

Tablo 3 incelendiğinde, Bellitepe köyündeki bireylerin bir bölümü eğitimin maddi imkânlarının çok kısıtlı olduğunu ve bu yüzden kendilerinin eğitim alamadıklarını belirtmektedir. Bireyler öncelikle maddi sıkıntılara, daha sonra kendi zamanlarında kız çocuklarının okutulmadığına dikkat çekmektedir. Eğitimdeki iyi gelişmelere ve imkânların genişlemesine rağmen öğretmenlere karşı saygının kalmadığını ve şimdiki çocukların kolay kolay sahip olduklarını beğenmediklerini söylemektedirler.

Genel olarak bu araştırmaya katılan bireyler, kendi zamanlarından bugüne eğitimde imkânlar açısından daha çok olumlu yönde bir değişim olduğunu düşünmektedirler. Bireyler, maddi sıkıntıların eskisi gibi olmadığı, herkesin eğitim alabildiği ama okul içinde çeşitli davranış problemlerinin ortaya çıktığını ve yeni neslin devamlı daha iyisini isteme, elindekini beğenmeme gibi olumsuz durumları gözlemlediğimizi söyleyebiliriz.

Tablo 4’de, Aydın ilinin Söke ilçesine bağlı Avşar köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 4. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında Avşar köyünde yaşayan bireylerin görüşleri

Görüş	Cinsiyet Top			Yaş Grupları					Belirtmeyen
	Kadın	Erkek	Aydın	30-40	40-50	50-60	60-70	70’ ve üzeri	
Bilmiyorum.		1	1	1					
Ben ilkokula kadar okudum. Eskiden kızlar okutulmazdı. Erkenden evlendirilirdi. Artık kızlar okuyor para kazanıyor. Babalar eskiden kız çocuklarını okutmazlardı. Şimdi babalar daha anlayışlı çocukları okusu diye uğraşıyorlar. Çocuklarımız çok şanslı bu konuda.	5	1	6	4	2				
Eskiden köyümüzde okul yoktu. Okumak için komşu köydeki okula gider ve tek bir öğretmen tarafından eğitim görürdük. Okuma yazmayı öğrendikten sonra okulu bırakıyorduk Şimdi her köyde okul ve öğretmen var Bu devirde okumak çok kolaylaştı.		2	2	1					
Eskiden okumak zordu. Ben de okumadım. Okula gitmek yerine ev işleriyle uğraşır tarlaya gider hayvan otlatırdık. Kadın da erkek de aynı işi yapardı. Okumaya gerek duyulmazdı.	1		1		1				
Önceden köyümüzde okul yoktu. Okulumuzu imece usulü yaptık. Biz okuyamadık ama çocuklarımız okudu. Eskiden maddi Çok sıkıntı çektik, şimdi ise devlet yardım ediyor.		1	1		1				
Toplam	6	5	11						

Tablo 4 incelendiğinde, Avşar köyündeki bireyler daha çok yaşadıkları yerde eğitim kurumları olmadığı için eğitim alamadıklarını, eskiden kız çocuklarının okutulmadığını, köylerinde okul olmadığı için komşu köydeki okulda tek bir öğretmen tarafından eğitim gördüklerini ve okuma yazma öğrendikten sonra okulu bıraktıklarını belirtmektedirler. Günümüzde ise kızların okula gitmesi,

meslek sahibi olarak aile bütçesine katkı sunmaları ve okul sayısının artması eğitim almayı kolaylaştıran ve etkileyen bir faktör olmuştur.

Genel olarak araştırmaya katılan bireyler kendi zamanlarından bugüne eğitimde olumlu yönde bir değişim olduğunu düşünmektedirler. Bireyler, okul sayısının arttığını, kızların da günümüzde okula gittiğini, kızların erken evlendirmedeğini, ebeveynlerin daha anlayışlı oldukları için şimdiki neslin daha şanslı olduğunu düşünmektedirler.

Tablo 5’de, Çankırı ilinin Çerkeş ilçesine bağlı Ören köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 5. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında Ören köyünde yaşayan bireylerin görüşleri

Görüş	Cinsiyet Top			Yaş Grupları					
	Kadın	Erkek	Çankırı	30-40	40-50	50-60	60-70	70’ ve üzeri	Belirtmeyen
Biz nerde okuyalım. Şimdikilerin her şey ayağına geliyor. Teknoloji geliştirdi artık bilgiye daha kolay ulaşıyor öğrenciler.	1		1	1					
Bizim zamanımızda biz beşinci sınıfa kadar okuduk. Kitaplarımız şimdiki kadar çok değildi. Artık bilgisayarlar var teknoloji çok geliştirdi.	1		1				1		
Tabi ki fark var. Eskiden kitapları okutmazlardı. Okula gidemezdik. Kızlar okur mu derlerdi. Babamın gönlü olursa okurduk. Bizden sonra Çerkeş’e kızları okumaya gönderdiler.	1		1			1			
Tabi ki var. İlkokul üç seneydi. Liseden çıkan öğretmen olabiliyordu. Yükseköğretim yoktu. Eski ile şimdi arasında uçurum var. Şimdi teknoloji çok geliştirdi.		1	1		1				
Toplam	3	1	4						

Tablo 5 incelendiğinde, Ören köyündeki bireyler; kızların okula gönderilmediğini ve okula gidenlerin eskiden az olduğunu, kitap okutulmadığını, ve şimdi çoğaldığını, teknolojiyle birlikte eğitimin de değiştiğini belirtmektedirler. Bireyler, okula giden öğrenci sayısının arttığını ve teknolojinin gelişmesi ile eğitiminde ilerlediğini düşünüyorlar. Eski Eğitim anlayışı ile şimdiki arasında uçurumun olduğuna dikkat çekmektedirler.

Genel olarak insanların kendi zamanlarından bugüne eğitimde daha çok olumlu yönde bir değişim olduğunu düşündüklerini söylemektedirler.

Tablo 6'da, Eskişehir ilinin Sivrihisar ilçesine bağlı İstiklalbağı köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 6. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında İstiklalbağı köyünde yaşayan bireylerin görüşleri:

Görüş	Cinsiyet Top			Yaş Grupları					
	Kadın	Erkek	Eskişehir	30-40	40-50	50-60	60-70	70' ve üzeri	Belirtmeyen
Gelişme var. Eskiden medreseler varmış şimdi yerini okullar almış.	1	1	2	1	1				
Farklılıklar var. Önceden eğitim Şartları ve bilgiye ulaşmak zordu şimdi internet sayesinde çabuk ulaşıyor. Teknolojinin gelişmesi olumlu yönde katkıda bulundu		3	3		1	2			
Gelişme var. Kızlar artık daha çok eğitim görüyorlar. Bu nedenle cahillik azaldı.		1	1		1				
Eskiden okuma yazma oranı azken günümüzde bu oran yükseldi.	1	1	2		2				
Gelişme var. Öğretmen sayısı arttı. Herkes eğitim görmeye başladı.		1	1		1				
Gelişme var. Eskiden bütün eğitimler okullarda veriliyordu şimdi ise teknolojiyle birlikte uzaktan eğitim veriliyor.		1	1		1				
Gelişme var. Nedeni çağdaşlaşma ve teknolojinin gelişmesi.		1	1		1				
Toplam	2	9	11						

Tablo 6 incelendiğinde, İstiklalbağı köyündeki bireyler bilgiye daha kolay ulaşabildiğini, çağdaşlaşma ile birlikte eğitimde gelişmeler olduğunu, okuma yazma oranının yükseldiğini, kızların daha rahat okula gittiğini ve uzaktan eğitimle sadece okullarda değil okul dışında da eğitim verildiğini belirtmektedirler.

Genel olarak araştırmaya katılan bireyler, şimdi internet ve teknoloji sayesinde bilgiye daha kolay ulaşıldığını, sadece okulda değil okul dışında da eğitim verildiği için okuma-yazma oranının arttığını düşünüyorlar. Bireyler, eski dönemden bugüne eğitimde çağdaşlaşma ile birlikte daha çok olumlu yönde bir değişim olduğunu düşündüklerini söylemektedirler.

Tablo 7’de, Hatay ilinin Antakya ilçesine bağlı Madenboyu köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 7. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında Madenboyu köyünde yaşayan bireylerin görüşleri

Görüş	Cinsiyet Top			Yaş Grupları					
	Kadın	Erkek	Hatay	30-40	40-50	50-60	60-70	70’ ve üzeri	Belirtmeyen
Beni Okutmazlar. Kız çocuklarımı eskide okutmazlardı. Benim içimde kalmıştı. O yüzden kızımı okuttum.	1		1			1			
Şimdi kitapları devlet veriyor. Eğitim hayatı şimdi daha iyi devletin eğitime verdiği destek ve önem arttı.	1	2	3		2			1	
Eğitim ve şartlar iyi, çocuklarımızı rahat okutuyoruz.		1	1		1				
Günümüzde eğitime verilen önem arttı. Toplum bilinçlendi. Eğitim gören öğrenci sayısı arttı. Aileler çocuklarına daha iyi b Türkçe öğretiyor.	1		1		1				
Soruya cevap vermek istemiyorum.	1		1					1	
Kardeşlerimle okuyamamıştık ama ben tüm çocuklarımı okutuyorum.		1	1		1				
Bu dönemin gençleri gerçekten şanslı devlet eğitime destek oluyor. Artık tüm gençler lise eğitimi alıyor. Devleti iş kapı olarak görüyorlar.		2	2		1	1			
Toplam	4	6	10						

Tablo 7 incelendiğinde, Madenboyu köyündeki bireyler devletin eğitime ve gençlere verdiği desteği arttırdığını, devletin iş kapısı olarak gördüğünü, toplumun daha çok bilinçlendiğini, ailelerin çocuklarına daha iyi Türkçe öğrettiğini ve kız çocuklarının da okutulduğunu belirtmektedirler.

Genel olarak araştırmaya katılan bireyler, insanların eski dönemden bugüne eğitimde olumlu yönde bir değişim olduğunu söylemektedirler. Bireyler, devletin desteğini arttırdığını, devletin iş imkânlarıyla birlikte Türkçe öğreniminin daha iyi bir seviyeye geldiğini, kız çocuklarının okula gönderilmesi ile toplumun daha da bilinçlendiğini düşünmektedirler.

Tablo 8’de, İzmir ilinin Bayındır ilçesine bağlı Yakapınar köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 8. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında Yakapınar köyünde yaşayan bireylerin görüşleri

Görüş	Cinsiyet Top			Yaş grupları				
	Kadın	Erkek	İzmir	30-40	40-50	50-60	60-70	70' ve üzeri Belirtmeyen
Okuma yazma oranı arttı. Farklılaşmanın nedeni ise teknoloji devrine ayak uydurmak için eğitimin gerekliliğidir.		2	2				1	2
Şimdiki eğitim daha iyi. Okuyan insan sayısı çoğaldı. Eskiden köyde körü körüne yaşanırdı. Şimdi ise çocuklar okuyor, kültür düzeyleri yükseliyor.	1	1	2					2
Şimdi eğitim iyi eskiden bu düzeyde değildi Herkes eğitim görüyor, her şeyi öğreniyorlar Torunlarının hepsi okuyor, hayatı yaşamay çalışıyor, ancak kötü olan bir şey kimse birbirini tahammül edemiyor.	2		2					1
Eski sistem ezbere dayalıydı fakat şimdi öğrenimde bilişim sistemleri kullanılmaya başlandı. Bilgisayar sayesinde bilgiye daha kolay erişim sağlandı. Eskiden ilkokulu bitiren memur oluyordu artık böyle değil.		1	1					1
Tabi ki farklılaşma vardır. Örneğin; eskiden klasik matematik vardı. Şimdi ise modern matematik var. Şimdi eğitimde her açıdan kolaylık sağlandı.		1	1					1
İnsanlar günümüzde daha da bilinçlendi. Çok alanda yenileşme gelişme yaşandı, insanlar eskiden okula gidemezken genç kızlar evliliği düşünürken delikanlılar tarla işleriyle uğraşırken okumaya vakit bulamazlardı. Şimdi ise herkes iyi bir eğitim almanın peşinde.	5	5	10					10
Öğrencilerle iç içeydik benim öğretmenliğimde. Bir öğretmen her konuda bilgi sahibiydi. Şu anda öğretmenler çok yetersiz		1	1					1
Bilmiyorum.	1		1					1
Var tabi ki engellilerin eğitimi çok daha iyi durumda. Bilgi ve eğitime ulaşmak her açıdan kolaylaştı. Halk eğitimin kursları ve	1		1					1
Ahır zamandayız. Bilgiye ulaşmak kolaylaş		1	1					1

fakat eğitimde zorlaştı.			
Eğitimde kalite ve okuyan insan sayısı arttı	1	2	1
fakat iş imkânı yok.			
Toplam	11	12	23

Tablo 8 incelendiğinde, Yakapınar köyündeki bireyler insanların bilinçlendiğini, herkesin iyi bir eğitim için çalıştığını, teknoloji devrine ayak uydurmak için bir farklılığın ortaya çıktığını, kültür düzeyinin yükseldiğini, engellilerin eğitimlerinin iyileştirildiğini söylerken; olumsuz olarak da insanların birbirlerine tahammülünün kalmadığını, iş imkânlarının azaldığını ve öğretmenlerin bu gelişen durum karşısında yetersiz kaldıklarını belirtmektedirler.

Genel olarak araştırmaya katılan bireylerin kendi zamanlarından bugüne eğitimde olumlu yönde bir değişim olduğunu ama bazı olumsuzlukları da beraberinde getirdiğini düşündükleri söylenebilir. Bireyler, kültür düzeyinin arttığını, engelliler için artık engellerin azaldığını ve bunlara teknolojinin katkısının büyük olduğunu ama bunun yanında toplum içinde değerlerin yavaş yavaş azaldığını ve okullarda öğretmenlerin yetersiz olduğunu düşünüyorlar.

Tablo 9'da, Konya ilinin Karatay ilçesine bağlı Karakaya köyündeki, Çumra ilçesine bağlı Türkmen Camili ve Küçükköy köyündeki, Beyşehir ilçesine bağlı Bayındır köyündeki, Hadim ilçesine bağlı Dolhanlar köyündeki, Selçuklu ilçesine bağlı Sille köyündeki, Meram ilçesine bağlı Hatunsaray köyündeki bireylerin eğitime dönük algıdaki değişimi özetlenmiştir.

Tablo 9. Eğitime dönük algıdaki değişiklik hakkında Konya kırsalında yaşayan bireylerin görüşleri

Görüş	Cinsiyet			Yaş Grupları					Belirtmeyen
	Kadın	Erkek	Konya	30-40	40-50	50-60	60-70	70' ve üzeri	
Gelişme var en büyük destek de teknoloji çağdaşlaşma ve kalkınmışlıktan geliyor. Eskiden medreseler varmış şimdi yerini okullar almış. İnsan odaklı eğitim yapılıyor. Bilgiye ulaşmak kolay. Öğretmen ve öğrenci sayısı, eğitim göre: kişi sayısı arttı. Halkımız bilinçlendi.. Yıllar geçtikçe insanın ihtiyaçları değişiyor, insanlar bilgiye daha kolay ulaşıyorlar.	33	23	56	1	9	8	15	4	21
Artık kızlarımızı okutuyoruz. Meslek sahibi oluyorlar.	11	2	13	1	3	1	2	8	

Var fakat nedenini bilmiyorum	6	3	9	1	2	2	3	1	1
Eskiden daha iyi bir eğitim vardı.			2						2
Okuyan insan sayısı çoğaldı. Aylıklı bir maaşları olsun diye köylüler çocuklarını okumaya gönderiyor. Eskiden maddi imkânlar olmadığı için gönderilemezdi. Çocuklarımızı iş gücü sahibi olsunlar diye okutuyoruz artık.	3	1	4			2		2	
Cevap yok.	3	2	5		1		1	3	
Var tabi ki. Eskiden insanlar daha bilgiliydi. Bakınız yazarlara. Kafalarının içinde kaç kitap taşıyorlardı? Teknoloji geldi, eğitim gitti. Çünkü internet eğitim hayatını sekteye uğrattı.	1	3	4			2	1		1
İletişim aletlerinden dolayı; eğitim seviyemizde gözle görülür bir düşüş söz konusu. Eskiden dine, büyüğe saygı vardı, büyük küçüğü tanırdı, şimdi onları yok. Eğitim düzeyi arttı fakat görgü ve sosyallik kalmadı. Şu an ise eğitimle dal iş bulma imkânı az.	3	3	6		2				6
Tartışmasız şimdiki eğitim daha iyi. Öğretmenler daha bilgili, olanaklar daha gelişmiş.	5	9	14	1		6	4	1	2
Toplam	65	46	111						

Tablo 9 incelendiğinde, Konya ilinin Karatay ilçesine bağlı Karakaya köyündeki, Çumra ilçesine bağlı Türkmen Camili ve Küçük köyündeki, Beyşehir ilçesine bağlı Bayındır köyündeki, Hadim ilçesine bağlı Dolhanlar köyündeki, Selçuklu ilçesine bağlı Sille köyündeki, Meram ilçesine bağlı Hatunsaray köyündeki bireylerin çoğunluğu çağdaşlaşma, kalkınma ve teknolojinin eğitime destek vermesi ile geliştiğini, halkın bilinçlendiğini, değişen ihtiyaçlarla birlikte okumaya ve bilime önem verildiğini, birey odaklı eğitim yapıldığını ve bilgiye kolay ulaşıldığını belirtmektedirler. Ayrıca kız çocuklarının okuyarak meslek sahibi olduklarını, insanların düzenli gelirleri olması için çocuklarını okuttuklarını, öğretmenlerin bilgilerinin daha çok olduğunu ve öğrencilere tablet bilgisayarlar verildiğini söylemektedirler. Olumsuz olarak belirtilen durumlar ise, internetin yaygın kullanılması ile eğitimin sekteye uğradığı ve şimdi eğitim alan gençlerin öğretmenlerine saygılarının kalmadığı, sosyalliğin azaldığıdır. Araştırmaya katılan bireyler, bu durumu çoğunlukla şöyle açıklamaktadırlar:

Genel olarak araştırmaya katılan bireyler, insanların eski dönemden bugüne eğitimde olumlu yönde bir değişimin yanı sıra bazı olumsuzlukları da ortaya çıkardığını düşündükleri söylenebilir. Bireyler, çağdaşlaşma ve kalkınma ile birlikte eğitime daha çok önem verdiğini ve bunlara teknolojinin katkısının büyük olduğunu söylemektedirler. Araştırmaya katılan bireyler olumsuz olarak

da; teknolojinin ve internetin yaygın kullanımının eğitimde dikkatleri dağıttığını ve sosyal hayatın içinde çeşitli davranış problemleri görülmeye başlandığını düşünmektedirler.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmaya katılan ve kırsal alanlarda yaşayan bireylerin büyük bir bölümünün eğitime dönük algıdaki değişimle ilgili düşünceleri olumludur. İnsanlar, yaşadıkları okul ortamını, sosyal hayatı ve maddi imkânları vb. birçok sebebi ve buna bağlı olarak değişimleri, farklılıkları ortaya koyarak algılamalarının nedenlerini belirtmişlerdir. Eğitimdeki olumlu gelişmelerin sebebi; günümüzde öğretmenlerin, okulların ve öğrencilerin çoğalması, velilerin kız-erkek ayrımı yapmadan çocuklarını okula gönderiyor olması, maddi imkânların genişlemesi ve teknolojinin ilerlemesi olarak özetlenebilir. Bu durum da değişimin algılanmasının ön plana çıktığı ilk kurumsal yapılar eğitim örgütleri tarafından toplumda görülmekte olduğu söylenebilir (Taş, 2007). Eğitimin toplumun geneline yayılmaya çalışılması otuz yaş ve üzeri araştırmaya katılan bireyler tarafından da algılanmış ve kendi zamanlarında eğitim almanın zorluğunu dile getirmişlerdir. Bir anlamda belirttikleri değişim ve yeniliklerin hepsini algıdaki değişime bağladıkları söylenebilir. Yenilikler ve yenileşme hareketleri eğitim sisteminin içine ne kadar uygulanabilirse toplumdaki algı ve değişimin de o kadar yenilenebileceği söz konusudur. Bir anlamda toplum eğitim kurumlarını ne kadar yeni anlayışlara göre sistemleştirirse, eğitimde kendi içindeki değişimlerle toplumun içinde kendini o kadar fark ettirecektir (Şentürk, 2008).

Araştırmada dikkat çeken ve katılımcılar tarafından olumsuz olarak vurgulanan eğitime dönük algıdaki değişikliklerden bazıları günümüzde verilen eğitimle birlikte saygının azaldığı, disiplin problemlerinin ortaya çıktığı, öğretmenlerin yetersiz kaldığı, teknoloji ile birlikte sosyalliğin azaldığı gibi konulardır.

Çağdaşlaşmanın ve eğitimde bunun çok taraflı kendini göstermesinin hızına eğitimin bütün kurumlarıyla ayak uydurduğunu söylemek zordur. Bunlardan biri de, eğitim sistemi içinde yetiştirilen öğretmenlerin, yeni yetişen nesil karşısında daha donanımlı ve bilgili olması gerekmektedir. Günümüzde öğretmenlerin geleneksel yaklaşımlardan vazgeçmemeleri, birçok ülkede büyüyen bir eğitim sorunu olarak ele alınmaktadır (Patrick, 2003 Akt: Akpınar ve Gezer, 2010). Günümüz anlayışı ile eğitim sistemi içindeki öğretmene öğreticiliğin yanında ve hatta “öğretici” yerine, danışmanlık, ortam düzenleyici, yönlendirici, rehberlik ve kolaylaştırıcı rolleri yüklenmeye başlamıştır (Çakmak, 2001). Değişen bu durumlar ve ortamlar karşısında öğretmenlerin zamanın ihtiyaçlarına göre oluşmaya başlayan bu rolleri yerine getirmesi ise, geleneksel olanların yerine alternatif öğretim stratejileri ile bunları hayata geçirecek yöntem ve teknikleri bilmesi gereklidir. (Şenatalar, 2004). Sistemin içinde öğretmen yetiştirme ve kalitenin yükseltilmesi adına sürekli bir geri bildirim mekanizması kurulmamışsa, öğretmenlerin her yetişen yeni nesle ayak uydurması zor olacaktır (Üstüner, 2004). Teknolojinin eğitime olan katkısıyla birlikte genç bir nüfusa

sahip olmamız ve yeniliklere, özellikle gençlerin çabuk adapte olmaları ve benimsemeleri, eğitim sürecinde yaşanan değişimler (Balay, 2004). bir anlamda ilişkilere yansıyan ve sosyal hayatı etkileyen boyutuyla kendini daha çok hissettirmektedir (Kurubaş, 2012).

İllere bağlı kırsal kesimde eğitime dönük algıdaki değişimde ön plana çıkan faktörleri şöyle sıralayabiliriz:

Aksaray ve Ardahan en çok maddi sıkıntılardan bahseden ve günümüzde ise azaldığını belirten iller olmuşlardır. Bu sekiz ilde kız çocuklarının okula gitme, aileleri tarafından önceden okutulmama probleminin altı çizilirken; şimdilerde kızların daha rahat okudukları belirtilmiştir. İzmir ise bu problemin çok dile getirilmediği bir ilimiz olmuştur.

Teknolojinin ilerlemesiyle eğitimdeki değişimin hızlandığı Afyon, Aksaray, Çankırı, İzmir ve Konya illerinde teknolojiye dikkat çekilmiş ve bu konun diğer illerde çok dile getirilmediği görülmüştür.

'Uzaktan Eğitim' Eskişehir' de altı çizilen bir değişim olarak karşımıza çıkmaktadır. Artık okula gitmek gibi bir mecburiyetin de olmadığı istenirse uzaktan eğitim alınabileceği belirtilmiştir.

Türkçe'nin daha iyi öğretilmeye başlandığını Hatay ilindeki bireyler; sosyal hayatın farklılığını ve konuşulan diğer dilleri göz önünde bulundurarak, kendi hayat biçimlerindeki değişimi ifade etmişlerdir.

'Engelli Eğitimi' veya 'Özel Eğitim' dediğimiz konu sadece İzmir ilinde altı çizilmiştir. Bireylerin artık engellerine rağmen eğitimdeki değişimleri göz önünde bulundurarak eğitimlerini almakta ve çeşitli iş sahalarında istihdam edilmektedir. Batı da olan bir ilin bireylerinin bu konuda daha çok bilince sahip olduğu söylenebilir. Maalesef sadece Türkiye'de değil dünya genelinde 1970'li yılların ortalarına kadar engelli kişiler sosyal hayatın içinde özellikle eğitim alma konusunda mağdur olmuş ve yeni düzenlemelerle, uluslararası düzeyde engelli kişilerin hakları daha çok gündeme getirilmeye başlanarak, çalışmalar hızlandırılmıştır. (Ataman, 2008; Besiri, 2009). İş imkânının daha da artması, alınan eğitimle daha iyi iş seçeneklerinin ortaya çıkması ve eğitimdeki devlet desteği en çok Hatay ilinde dile getirilmiştir. Bireylerin iş konusunda eğitimden ve devletten beklentisi diğer illere nazaran biraz daha fazladır.

Eğitime dönük algıdaki değişimdeki olumsuzluklar araştırmaya katılan bireyler tarafından dokuz ile göre karşılaştırıldığında ön plana çıkan faktörler şöyledir: Saygı konusunda bir azalmanın olduğu, gerek okul içinde öğretmenlere karşı, gerekse toplum içinde büyük-küçük algısının yavaş yavaş azaldığı; Afyon, Ardahan ve Konya illerinde dile getirilmiştir. Bu diğer illerde bir problem olarak görülmemiş sadece Aksaray'da okuldaki disiplinin azalmasından dolayı öğrencilerin terbiye-etik değerler alamadıkları belirtilmiştir.

Eğitimdeki değişimi İzmir ilinde bazı bireyler öğretmenin yetersiz kalması durumunu ortaya çıkardığını ve günümüzdeki öğrencilere daha donanımlı ve bilgili öğretmenler gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca yine İzmir’de eğitimin daha da arttığı ama iş imkânlarının azaldığı, üniversite bitirenlerin dahi işsiz kalabildiğine dikkat çekilmiştir. İzmir’de son olarak herkes eğitim olsa da sosyal hayatın içinde insanların birbirlerine tahammüllerinin kalmadığı, eğitim alınmasına rağmen çok kolay bir şekilde tartışma ortamına girilebildiği belirtilmiştir.

İnternetin sadece Konya’da eğitim sistemi içinde bir farkın ortaya çıkmasına sebep olduğu belirtilmiştir. Ancak bunun olumsuz olarak eğitimi etkilediği internetin bir anlamda eğitim hayatını sekteye uğrattığı da belirtilmiştir.

Sosyalliğin azaldığı konusu Konya’da dile getirilmiştir. İnsanların arasındaki iletişimin yavaş yavaş kendi zamanlarına nazaran azaldığını ve toplum hayatı içinde eskisi kadar bağlılıkların olmadığını belirtilmiştir.

Eğitime dönük algıdaki değişimin olumlu olduğu, ciddi olumsuzlukların görülmediği iller Çankırı, Hatay, Eskişehir ve Aydın illeri olmuştur. Bu iller genelde önceden ulaşılamayan, insanların belki çok zor şartlar altında elde edebildiklerini, artık çok kolay rahat bir şekilde elde etmeleri karşısında sadece ‘eski ile yeni’ karşılaştırmada, ‘önceden bu yoktu ama şimdi artık her yerde’ gibi durumları dile getirerek toplumun imkânlarına dikkat çekmişlerdir.

Bireyler, eğitime dönük algıdaki değişimde en çok maddi imkânların genişleyerek okul, öğretmen, öğrenci sayısının artması ve buna bağlı olarak toplum içindeki okur-yazar seviyesinin yükselerek halkın daha da bilinçlendiğini, kültür seviyesinin arttığını dile getirmişlerdir. Bunları göz önünde bulundurduğumuzda toplumun eğitime dönük algıdaki değişimi olumlu yöndedir ve eğitimin ortaya çıkardığı farklar; bireylerin kendi zamanlarındaki eğitimle şimdiki arasındaki durum sebepleriyle açıklanmaktadır. Ayrıca eğitimin artmasıyla olumsuz olarak dile getirilen saygı azalması, disiplin problemleri, öğretmenlerin yetersizliği, teknoloji ile birlikte sosyalliğin azalması gibi durumlarda söz konusudur. Bu konular da bireyler tarafından algılanmış olumlu olarak belirtilen değişimlerin yanında olumsuzluklar da dile getirilmiştir.

KAYNAKLAR

- Addisona, R., Brundretb, M. (2008). Motivation And Demotivation Of Teachers In Primary Schools: The Challenge Of Change. *Education 3-13: International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*. 36(1) : 79-94
- Akpınar , B., Aydın K.(2007). Eğitimde Değişim ve Öğretmenlerin Değişim Algıları. *Eğitim ve Bilim*. 32(144)
- Akpınar, B., Gezer B. (2010). Öğrenen Merkezli Yeni Eğitim Yaklaşımlarının Öğrenme-Öğretme Sürecine Yansımaları. Dicle üniversitesi *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 1-12.
- Akyüz, Y.(2012). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000 - M.S. 2012* (22. Baskı). Pegem Akademi

- Ataman, H. (Haz.) (2008). *Eğitim Hakkı Ve İnsan Hakları Eğitimi*. İnsan Hakları Gündemi Derneği, İzmir.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2): 61-82
- Başaran, İ.E., (1992). *Örgütsel Davranış*. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Yayını Ankara
- Besiri, A. (2009). Yoksulluk Ekseninde Engellilerin Eğitimi. *TBB Dergisi*, 83: 353-374
- Browna, M., Frasera, D. (2009). Re-evaluating risk and exploring educational alternatives. *Journal of Adventure Education & Outdoor Learning*, 9(1), 61-77.
- Çakmak, M. (2001). Etkili Öğretimin Gerçekleşmesinde Öğretmenin Rolü. *Çağdaş Eğitim*, 274, 22-26.
- Delpont, A. (2009). Education as Change: Rethinking rationality and transformation. *Education as Change*. 13(1):105-115
- Gür, B., Çoşkun, İ. (2011). *Eğitim politikalarının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi*. 21. Yüzyılda Türkiye'nin Eğitim ve Bilim Politikaları Sempozyumu. Ankara.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (10. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kurubaş, E. (2012). Türkiye'de Değişim Korkusu ve Değişimin Kaçınılmazlığı. <http://www.ankarastrateji.org/yazar/prof-dr-erol-kurubas/turkiye-de-degisim-korkusu-ve-degisimin-kacinilmazligi/> erişim:08.06.2013
- Püsküllüoğlu, Ali. (1995). *Türkçe Sözlük*. Yapı Kredi Yayınları, 1.Cilt, (8.Baskı), İstanbul s.426
- Şen, Ü. (2008). Türk Enformasyon Toplumunda Eğitimin Yeri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3): 487-506
- Şenatalar, B. (2004). Öğretim Etiği, Araştırma Etiği ve Yönetim Etiği. Aktan, C.C.(Ed). *Nasıl Bir Üniversite*. İstanbul: Değişim Yayınları.
- Taş, S. (2007). Eğitimde Yenileşmenin Önündeki Engeller (Dört Köşe Tekerlekler). *SDÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 17: 183-192
- TDK. (1988). Türk Dil Kurumu Sözlüğü, 1.Cilt, (8.Baskı), Ankara s.588
- Üstüner, M. (2004). Geçmişten Günümüze Türk Eğitim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme ve Günümüz Sorunları. İnönü Üniversitesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7).
- McDonald, J. T. (2002, Ocak). *Using problem based learning a in science methods course*. Paper presented at the Annual Meeting of the Association for the Education of Teachers in Science, Charlotte, USA.³
- Mead, J. V. (1992). *Looking at old photographs: Investigating the teacher tales that novice teachers bring with them* (Report No. NCRTL-RR-92-4). East Lansing, MI: National Center for Research on Teacher Learning. (ERIC Document Reproduction Service No. ED346082)⁴
- Borman, W. C., Hanson, M. A., Oppler, S. H., Pulakos, E. D., & White, L. A. (1993). Role of early supervisory experience in supervisor performance. *Journal of Applied Psychology*, 78, 443-449. Retrieved October 23, 2000, from PsycARTICLES database.⁵
- Fournier, M., de Ridder, D., & Bensing, J. (1999). Optimism and adaptation to multiple sclerosis: What does optimism mean? *Journal of Behavioral Medicine*, 22, 303-326. Abstract retrieved October 23, 2000, from PsycINFO database.⁶

3 Bildiri kitabı olmayan sözlü olarak yapılan konferans sunumu.

4 ERIC belgesi

5 Bir makalenin veritabanından alınan elektronik kopyası

6 Elektronik bir veritabanından elde edilen özet

SUMMARY

In holistic and past-present review on education there should be considerable differences in terms of data and quality. Changing alone doesn't have any positive and negative meaning. Education is a long process and needs a lot of exertion. In long term process of education, social, economic and political factors are triggered systematically or unsystematically. All reformation may start by thematic exploration of new knowledge and institutionalized research period, development, expansion and adaptation processes. It should not be forgotten that the result of research on educational innovation and process of educational reformation may be affected by economic psychological, sociologic and political factors(Taş 2007:185). Recently the term "change/ changing" replaced by the term "reformation". The reformation is a definite, desired and preplanned term. And it is not an accidental movement. Changes may be formed by itself or it may be purposive or planned. Generally any changes in society may affect individuals(Delfort, 2009). Society seems more adapted if change brings peace, confidence and doesn't cause any anxiety (Brown &Forest 2009). It is quite important for society to be aware of change or/and a proper exhibition of change towards public (Gür ve Coşkun 2011).

In this research, a qualitative study was conducted in the descriptive model. In the study, thirty years of age and older in the villages (in rural areas) of individuals living, education of yesterday and today have been studied to describe their thoughts. The study group is 231 individuals who lives living in the villages of Afyon, Aksaray, Ardahan, Aydin, Çankırı, Eskisehir, Istanbul, Izmir, Konya cities. Research data developed by researchers and consists of an open-ended question which form is used to determine an opinion. The research question was taken into consideration when writing the purpose of the study. Question directed to individuals before analysis are given in the results section.

Change and reform cover both quality and quantity. Foundation of change and reform lies on education. Changes in education start in pre-school period and continue on secondary and higher education. Positive change on education effects the development of level of welfare vertically. Primary purpose of this research is to reveal the differences of view of education, how it was in past and today. If there are differences we need to determine it according to point of view of public. In other words, during the educational perspective of Turkish society to objectify how the change has been emerged. In addition, it is important to evaluate the positive and negative side of change according to society's perspective. Majorities of public have positive ideas about changing. School culture, social life and economic facilities of public have impact on their respond to changing. Increased numbers of students, schools, willingness of sending boys and girls students to school, improvement of educational facilities , moreover expansion of facilities and development of technologies are main reasons of educational progress. In such situation, educational institutions are the initial centers where changing were established (Taş, 2007). Among interviewees

who were above 30 years old perceived the changing, and mentioned that taking up formal education were hard during their school age in other word they interrelate reformation and changing with change in perception.

The more educational institutions become systemized to new ideas the more realization of changing of education will be noticed in society (Şentürk, 2008). Decline of respect, discipline problems, unqualified teachers, and reduction of socialization pointed out as negative side of changing in education by respondents. It is difficult to say that institutions kept pace with the speed of modernization in education. Teachers who were trained within the current educational system should be more equipped with and knowledgeable in front of new generations. In some countries teachers' stand for classical approaches seem common growing educational concern (Patrik, 2003 from Akpınar ve Gezer 2010). In today's educational system instead of teaching role teachers are started to load advisory, guidance and facilitator roles (Çakmak, 2011). To comply with these new roles is needs of today, instead of classical approaches new alternative strategies, methods, technics should take place, (Şenatalar, 2004) unless a feedback mechanism not established for faculty quality development program it will be difficult for teachers to keep up with new generations' speed, (Üstüner, 2004). Both contribution of education and having young generation, especially youth's fast acceptance and adaptation to innovation, changes that happened during educational process (Balay, 2004). More noticeable by effecting social life dimension and reflection on relations (Kurubaş, 2012).

Respondents mentioned that changes in perception of educational change followings are gained; mostly expansion of economic welfare, cognizance of public, increase of literacy and level of culture. Considering of these findings reaction of public on changing is positive and differences put forward is ; respondents can determine /explain situation with reasons during their school age and present time.). Decline of respect, discipline problems, unqualified teachers, and reduction of socialization pointed out as negative side of changing in education by respondents.